

СЕМАНТИЧНЕ ПОЛЕ РУХУ ДІЄСЛІВ В СУЧАСНІЙ НІМЕЦЬКІЙ МОВІ

Опанасенко О., студ. ПР-53

Дієслова руху, як і дієслова комунікації, посідають центральне місце в лексиконі кожної мови, що пов'язано з динамізмом життя людини. У дієслівному лексичному складі сучасної німецької мови ця семантична група слів є однією з найчисельніших. Дієслова переміщення вважають найцікавішою частиною лексичного складу мови, якій властиві характеристики високоорганізованої системи.

У німецькій мові для позначення процесу руху використовуються переважно дієслова й віддієслівні абстрактні іменники. Це характерно, звичайно, не тільки для сучасного стану мови. Оскільки зв'язок живої істоти з навколишнім світом, її поведінка, безумовно, ставляться до вперше сприйнятих і позначених процесів, то корні дієслів руху можна вважати самими древніми.

В німецькій мові переважає моноструктурний принцип сприйняття характеру переміщення в просторі. Так, для кожного окремого етапу, виду, способу руху використовується окреме дієслово, що не тільки вказує безпосередньо на відправний, кінцевий пункт руху і т.д., але й на його специфічні особливості, обумовлені відповідною ситуацією.

Ознака спрямованості::неспрямованості переміщення в просторі по-різному виражена в українській і німецькій мовах. В українській мові протиставлення дієслів руху 1 і 2 груп за ознакою визначеності::невизначеності має системний характер, воно опозитивно представлено в основах дієслів типу *йти* й типу *ходити* (*нести*:: *носити*, *летіти*:: *літати* й т.д.). Дане протиставлення найбільше наочно реалізоване саме в семантиці спрямованості::неспрямованості переміщення в просторі. У німецькій мові ознака визначеності::невизначеності руху й, відповідно, спрямованості::неспрямованості виражається не системно, а в додатковому розподілі, він обумовлений контекстуально.

Основним способом вираження горизонтального різноспрямованого руху для української й німецької мов є конструкція типу дієслово руху + контекстуальне уточнення. При цьому важливим є відзначити, що в обох мовах існує певний набір мовних одиниць, які можуть виступати в якості контекстуальних уточнень.

Наук. кер. - Єрмоленко С. В., ст. викл.